

Kyrkynjy Aýatyň Gizlin Taryhy — On Bäşinji San

Ikinji Betbagtçylyk — Ikinji Bölüm

Jeff Pippenger

2026-06-11

Waýt uýa Nazaretdäki sinagogada Isanyň okaýan Işaya pygamberdäki parçasý diňe Onuň işini yglan etmän, eýsem biziň işimizi-de nusgalaýandygyny birnäçe gezek nygtaýar. Şol mesh edilen işiň kämil ýerine ýetirilmegi ýüz kyrk dört müňiň tuguny emele getirýänler tarapyndan amala aşyrylýar.

Reb Hökümdaryň Ruhý meniň üstümdedir; çünki Reb meni pesgöwünlilere hoş habary wagyz etmek üçin mesihledi; Ol meni ýüregi ýaralylary daňmaga, ýesirlere azatlygy, baglylara bolsa zyndanyň açylmagyny yglan etmäge iberdi; Rebiň kabul edilen ýylyny we Hudaýymyzyň ar alyş gününü yglan etmäge; ähli ýas tutýanlara teselli bermäge; Sionda ýas tutýanlara bellemäge, olara külüň ýerine gözellig, ýasyň ýerine şatlyk ýagy, gaýgy-gam ruhunyň ýerine hamd-sena lybasyny bermäge; şeýlelikde olar dogrulygyň agaçlary, Rebiň ekini diýlip atlandyrylsynlar, Ol şöhratlansyn diýip. Olar gadymy harabalyklary gurarlar, öňki weýrançylyklary dikelderler we köp nesilleriň haraba eden şäherlerini täzedan bejelerler. Nätanyşlar durup sürüleriňizi bakarlar, kesekileriň ogullary bolsa siziň ýer sürüjileriňiz we üzüm bagbanlaryňyz bolarlar. Emma siz Rebiň Ruhanylary diýlip atlandyrylaryňyz; adamlar size Hudaýymyzyň Hyzmatkärleri diýerler; siz milletleriň baýlyklaryny iýersiňiz, olaryň şöhraty bilen buýsanarsyňyz. Siziň utanjyňyzyň ýerine iki esse paý bolar; masgaraçylygyň ýerine olar öz paýyna şatlanarlar; sonuň üçin öz topraklarynda iki esse mirasa eýe bolarlar; baky şatlyk olaryňky bolar. Işaya 61:1–7.

Öňki makalada biz üç ýüz togsan bir ýyl we on baş günden ybarat bolan wagt pygamberligindäki “sagat, aý, gün we ýyl” nämedigini kesgitlemäge başlapdyk. Wagt indi ýokdur, sonuň üçin wagty aňladýan şol dört aňlatma soňky günlerde, birinji we ikinji hasratlaryň pygamberlik häsiýetleri üçünji hasratda gaýtalanyp görkezilende, nyşanlaýyn manyda ulanylmalydyr. “Ýyl” “Rebiň makbul ýylydyr”, şol bir wagtda-da ol “Hudaýymyzyň ar alyş günidir.”

“Gün” Musanyň beýan edişi ýaly “betbagtçylyk günü”, jeza berliş we ar alyş günidir.

Ar almak we jeza bermek Meniňkidir; olaryň aýagy öz wagtynda taýyp gider; çünki olaryň betbagtçylyk günü golaýdyr, olaryň başyna geljek zatlar bolsa howlukýar. Kanun taglymaty 32:35.

Işaya kitabynda bu “makbul ýyl” we “öç günü” diýlip atlandyrylýar, hem-de öç günü Musanyň “betbagtçylyk günü” bolup, şol ýerde Laudikiýanyň aýagy taýýar, olar jezany hem-de öçi alýarlar. Beýik ýer titremäniň sagady, betbagtçylyk günü, makbul ýyl we birinji aý — bularyň hemmesi ýekşenbe kanuny bilen gabat gelýär. Ýöýel kitabynda “aý” sözi goşulan sözdür, emma bu goşulan söz dogrudyr. Terjimeçiler “aý” sözünü soňky ýagmyryň birinji aýda gelendigi baradaky hakykata

laýyklykda goşupdyrlar.

Şeýle bolsa, eý, Sionyň çagalary, şat boluň we Hudaýyňyz Rebde begeniň; çünki Ol size öňki ýagşy ortaça berdi, hem-de ilkinji aýda size ýagyşy, öňki ýagşy we soňky ýagşy inderer. Ýowel 2:23.

“Month” sözi düşündirişdir, ylhamlanan asyl tekstiň bir bölegi däl. Ýewreýçe tekstde diňe ýagyşlaryň “ilkinjide” ýa-da “ilkinjidäki ýaly” geljekdigi aýdylýar — ýagny Hudaý ýagyşlary öňki döwürlerdäki ýaly öz degişli möwsümünde dikelder. Uýam Waýt 1840-dan 1844-e çenli bolan Millerit hereketini ahyrky günlerdäki soňky ýagşy beýan etmek üçin Pentikost bilen gaýtalap deňleşdirýär. Soňky ýagşy “ilkinjidäki ýaly” gelýär; ol hem Pentikostdy, we Uýam Waýt ony gaýtalap Ýekşenbe kanuny bilen deňleşdirýär.

Üçünji perişdäniň habarynyň yglan edilmegine goşulyşýan perişde bütin ýeri öz şöhraty bilen ýagtyltmalydyr. Bu ýerde dünýä möçberindäki gerimli we görlüp-eşidilmedik güýje eýe bolan bir iş öňden aýdylýar. 1840–44-nji ýyllardaky advent hereketi Hudaýyň gudratynyň şöhratly bir beýany boldy; birinji perişdäniň habary dünýäniň her bir missioner duralgasyna ýetirildi, käbir ýurtlarda bolsa on altynjy asyryň Reformasiýasyndan bäri islendik ýurtda görüleninden has beýik dini gyzyklanma ýüze çykdy; emma bular üçünji perişdäniň soňky duýduryşy astyndaky gudratly hereket tarapyndan geçiler.

Bu iş Pentikost günü bolan işe meňzeş bolar. Hoş habaryň başlanmagynda Mukaddes Ruhunň dökülip berilmegi bilen “irki ýagyş” gymmatly tohumyň gögerip çykmagyna sebäp bolşy ýaly, “soňky ýagyş” hem hasylyň bişip ýetişmegi üçin onuň soňunda berler. “Şonda biz bileris, eger Rebbi tanamaga dowam etsek: Onuň çykyş etmegi säher kimin taýýarlanylýdyr; Ol bize ýagyş kimin, ýere ýagýan soňky we ilkinji ýagyş kimin geler.” Hoşeýa 6:3. “Eý, Sionyň perzentleri, şat boluň, Hudaýyňyz Rebde begeniň; çünki Ol size irki ýagşy ölçegli berdi, hem-de size ýagşy — irki ýagşy we soňky ýagşy — inderer.” Ýowel 2:23. “Soňky günlerde, diýýär Hudaý, Men Öz Ruhumdan ähli teniň üstüne dökerin.” “Rebbiň adyny çagyran her kim halas bolar.” Resullaryň işleri 2:17, 21.

Hoş Habaryň beýik işi, onuň başlanýşyny alamatlandyran Hudaýyň gudratynyň ýüze çykyşyndan has pes derejedäki bir ýüze çykyş bilen tamamlanmaly däl. Hoş Habaryň başynda öňki ýagşyň dökülmeginde ýerine ýetirilýän pygamberlikler, onuň ahyrynda soňky ýagşyň dökülmeginde gaýtadan ýerine ýetirilmeli. Ine, resul Petrunň öňe garaşan “serginleşme döwürleri” şulardyr; ol şeýle diýdi: “Şonuň üçin toba ediň we ýüz öwürüň, günäleriňiz pozulsyn, Rebbiň huzuryndan serginleşme döwürleri gelsin; we Ol Isany ibersin.” Resullaryň İşleri 3:19, 20. Uly dawa, 611.

Pentikost Hoş Habaryň işiniň “aýylyşy” ýa-da “başlangyjy”, “tamamynda” ýagýan soňky ýagyş bolsa onuň “tamamlanyşy”dyr. Birinjisi soňkusyny aňladýar. Birinji aý Ýekşenbe kanuny wagtyndaky Mukaddes Ruhunň dökülmegini görkezýär.

“Biziň hiç birimiz häsiýetlerimizde birje tegmil ýa-da birje kir galýarka, Hudaýyň möhürini hiç haçan almaris. Häsiýetlerimizdäki kemçilikleri düzetmek, jan ybadathanamyzy her bir haramlykdan arassalamak bize bagly edilendir. Şondan soň, Pentekost günü irki ýagşyň

şägitlerini üstüne inşi ýaly, soňky ýagyş hem biziň üstümize iner. ...

“Eý doganlar, taýýarlygyň beýik işinde näme edýärsiňiz? Dünýä bilen birleşýänler dünýäniň galybyny kabul edýärler we wagşy haýwanyň nyşanyna taýýarlanýarlar. Özüne ynamsyz bolanlar, özüni Hudaýyň önünde peseldýänler we hakykata boýun egmek arkaly janlaryny saplaýanlar bolsa, asman galybyny kabul edýärler we maňlaýlarynda Hudaýyň möhürine taýýarlanýarlar. Perman çykarylanda we tagma basylanda, olaryň häsiýeti bakylyk üçin arassa we tegmilsiz galar.” Testimonies, volume 5, 214, 216.

Ilkinji “aý” ýekşenbe kanunydyr, beýik ýer titremäniň “sagady” ýekşenbe kanunydyr, betbagtçylyk, jeza we ar alyş “güni” ýekşenbe kanunydyr, hem-de makbul “ýyl” ýekşenbe kanunydyr. Birinji wähliniň pygamberligindäki ýüz elli ýyl ýekşenbe kanunynda tamamlanýar; şol ýerde üç ýüz togsan bir ýyl we on baş gün başlanýar.

Altynjy perişdä, ýagny surnaýly perişdä şeýle diýilýärdi: «Beýik Ýewfrat derýasynda baglanyp goýlan dört perişdäni boşat». Şonda adamlaryň üçden birini öldürmek üçin bir sagada, bir güne, bir aýa we bir ýyla taýýarlanyp goýlan şol dört perişdä boşadyldy. Ylham 9:14, 15.

“Uly derýa Ýewfratda” “bagly” bolan “dört perişde” Ýekşenbe kanunynyň sagadynda “boşadylýar”. Olar pygamberlik taýdan ikinji hasrata görä adamlaryň üçden birini öldürmek üçin şol sagada, güne, aýa we ýyla “taýýarlanypdylar”. Amerikanyň Birleşen Ştatlary Ýekşenbe kanunynda Mukaddes Kitap pygamberliginiň altynjy patyşalygy hökmünde öldürilýär, hem-de Amerikanyň Birleşen Ştatlary Ýekşenbe kanunynda döredilýän üç esse birleşigiň üçden biridir. Ikinji hasrat üçünji hasratda gaýtalanýar, edil ikinji perişdäniň üçünji perişdede gaýtalanşy ýaly.

Şol dört ýel 11-nji sentýabrda goýberildi, bu hem ýüz kyrk dört münüň möhürülenmeginiň başlanandygyny belläp, şondan dessine soňra gaýtadan saklanyp goýuldy. Işäýa altmyş birde şekillendirilen matam tutýanlar teselli tapanda, olar Ýekşenbe kanuny döwründe Teselli Berijiniň doly inmegi bilen teselli tapýarlar; bu hem şol bir wagtda uly ýer titremesiniň “sagady”dyr. Makbul ýylda matam tutýanlar, Hudaýyň möhürini alýan Hezekiel dokuzda matam tutýan şolaryň hut özüleridir. Isa Öz gullugyna Işäýa altmyş biri sitirmek bilen başlady, we Uayt uýamyz Onuň bu yglanyny biziň işimiz bilen utgaşdyrýar.

Mesih öz wezipesini dünýä äşgär etdi, haçanda Ol Nazaretdäki sinagogada Işäýanyň pygamberliginden okap şeýle diýende: «Rebbiň Ruhy meniň üstümdedir; çünki Ol garyplara Hoş Habary wagyz etmegim üçin meni ýag bilen mesh etdi; ýüregi döwürleri bejermek, ýesirlere azatlygy wagyz etmek, körlere görşiň gaýtarylyp berilmegini yglan etmek, ezilenleri azatlyga çykarmak, Rebbiň makbul ýylyny wagyz etmek üçin meni iberdi». Onuň önünde nähili beýik bir iş bardy! — Rebbiň makbul ýylyny wagyz etmek. Bu döwür synag möhleti dowam edýänçä, asyrdan asyra, ýüzýyllykdan ýüzýyllyga uzaýar. Hudaý dilegiň edilmegini we gapynyň kakylmagyny eşitmäge garaşýar; diňe bize kömek edip bilýän Özüne ynanylygyň golaýlaşandygyny görmek üçin syn edýär. Ol olaryň günälerini bagyşlamagy, olary Özüne deňişli hökmünde kabul etmegi isleýär. Özüne gelýän her bir toba eden jany kabul eder; çünki Hudaý Öz ýeketäk Ogluny hut şu işi ýerine ýetirmek üçin mesh etdi.

«Emma näme üçin Mesih Işayada ýazga alnan beýanaty tamamlamady? Näme üçin ol: “we Hudaýymyzyň ar alyş günü” diýen jümläni goýup geçdi? Bu sözlemiň soňky bölegi hem ilkinji bölegi ýaly hakykatdy; we Mesih saýlanan pygamberine berlen Öz sözleriniň bir bölegini saklap, dymmagy bilen hakykaty inkär etmedi. Ýöne bu soňky jümle onuň diňleýjileriniň uly höwes bilen ünsi jemleýän we öz dini ynanjyna degişli bolmadyklaryň hemmesine höküm çykarmaga meýilli bolan bölegidi. Olar halka hakykat, dogrulyk we bagyşlaýyş sözlerini bermek ýerine, Hudaýyň ähli butparaz dünýäni ýigrenýändigini öwredipdiler. Hudaýyň Atalyk häsiýeti nädogry beýan edilip, adam döş-sözläriniň astynda gömülipdi. Signs of the Times, January 14, 1897.»

Bu döwürde Hudaý halkynyň wezipesi Mesihni işini beýan edýän ylhamly sözlerde kesgitlenendir: “Reb Hudaýyň Ruhy meniň üstdedir; çünki Reb meni ýumşak göwünlilere hoş habary wagyz etmäge mesh etdi; Ol meni ýüregi döwülenleri sagaltmaga, ýesirlere azatlygy, baglananlara zyndanyň açylmagyny ygylan etmäge; Rebiň makbul ýylyny we Hudaýymyzyň ar alyş gününü ygylan etmäge; ähli ýas tutýanlary teselli bermäge, Sionda ýas tutýanlara küllüň deregine gözelligi, ýasyň deregine şatlyk ýagyny, gam-gussanyň ruhunyň deregine öwgi lybasyny bermäge; olaryň dogrulyk agaçlary, Rebiň Öz şöhratlanmagy üçin oturdan nahallary diýlip atlandyrylmagy üçin iberdi.”

““Olar gadymy harabalary täzedan guralar, öňki weýrançylyklary dikelderler, we köp nesilleriň weýrançylyklary bolan harap şäherleri abatlap dikelderler.”” Lake Union Herald, 1908-nji ýylyň 11-nji noýabry.

Üçünji bela içindäki ikinji belanyň gaýtalanşygyna has içgin geçmezden öň, habaryň “setir üstüne setir” getirilmek arkaly düşünilmelidigini özüme ýatlatmalydyrys. Bu bolsa, ylhamlanan Sözdäki Ýekşenbe kanunynyň mazmunyna laýyk gelýän her bir “sagat”, “gün”, “aý” we “ýyl” ölçeginiň hem Ýslamyň Ýekşenbe kanunyna garşy zarba urmaga taýýarlansyna degişlidigini görkezýär.

Meselem: “sagat” sözi Köne Ähtiň diňe bir kitabynda duş gelýär, ol kitap hem Daniýel kitabydyr. Daniýelde “sagat” baş gezek agzalýar.

Kim ýykyлмаýan we tagzym etmeýän bolsa, şol sagadyň özünde ýanyp duran otly pejiň içine taşlanar. ... Indi siz taýýar bolsaňyz, ýagny kornetiň, tüýdügüň, arfanyň, sakbutyň, psalteriýanyň, dulsimiriň we her dürli sazalaryň owazyny eşiden pursadyňyzda meniň ýasan keşbime ýykylyp tagzym etseňiz, ýagşy; emma tagzym etmeseňiz, şol sagadyň özünde ýanyp duran otly pejiň içine taşlanarsyňyz; sizi meniň elimden halas etjek şol Hudaý kimdir? Daniel 3:6, 15.

Ak ýa Waýt gaýta-gaýta Danieliň üçünji baby, şonuň üçinem “şol bir sagady” ýekşenbe kanunyna degişli edýär. Danieliň dördünji babynda bolsa, Daniel Nebukadnesaryň üstüne geljek hökmi düşündirmäge jan çekýärkä, “bir sagat” lapykeç bolup galýar.

Şonda ady Beltşaşsar bolan Daniel bir sagatlap haýran galdy, onuň pikirleri bolsa ony bimaza etdi. Patyşa sözläp şeýle diýdi: «Eý, Beltşaşsar, goý, düýş-de, onuň ýorgudy-da seni bimaza etmesin». Beltşaşsar jogap berip şeýle diýdi: «Ýa rebbim, goý, bu düýş seni ýigrenýänlere degişli bolsun, onuň ýorgudy bolsa seniň duşmanlaryňa degişli bolsun». Daniel 4:19.

Daniel ýetip gelýän höküm barada Nebukadnesara nädip habar bermelidigine düşünmäge çalyşanda, “bir sagat” lapykeç galýar. Daniel höküm “sagady”nyň gelendigini ygylan edýän birinji perişdäniň habarçysyny wekil edýär. Onuň pygamberligi Nebukadnesara aýdylýar, we bir ýyldan soň, Wawilona degişli höküm Nebukadnesaryň üstüne indirilýär.

Şol sagatda Nebukadnetsar hakynda aýdylan zat ýerine ýetirildi; ol adamlaryň arasyndan kowuldy, öküzler ýaly ot ýýdi, bedeni asmandan düşýän çyg bilen ezildi; saçlary bürgüdiň ýelekleri ýaly ösdi, dynaklary bolsa guşlaryň penjeleri ýaly boldy. Daniel 4:33.

Daniel golaýdaky ýekşenbe kanunyny öňünden aýdýar, ol gelende bolsa, bu Babylona höküm edilýän “sagatdyr”. Iki “sagat” hem beýik ýer titremäniň sagady bolan ýekşenbe kanunyny görkezýär. Nebukadnesar Babylon hakyndaky hekaýanyň alfasy, Belşassar bolsa omegasydyr; diwarda elniň ýazgysy peýda bolan şol gijäniň özünde Belşassar öldürilýär.

Şol sagatda adam eliniň barmaklary peýda bolup, patyşanyň köşgüniň diwarynyň suwagynyň üstüne, şemdanýň garşysyna ýazdy; patyşa hem ýazýan elniň bölegini gördi. Daniel 5:5.

“Şol bir sagatda” diwaryň üstüne ýazynyň gelmegi, ýazylan ýekşenbe kanunynyň ýekşenbe kanunynda buthana bilen döwletiň arasyny aýyryan “diwary” ýykýan wagtyny görkezýär; soňra bolsa, Mukaddes Kitap pygamberliginiň altynjy patyşalygy hökmünde Birleşen Şatlar hem şeýle tamam bolşy ýaly, Wawilon hem tamam boldy. Altynjy patyşalyk hökmünde Birleşen Şatlar, Işaya ýigirmi üçde Tire şäheriniň jelep aýalynyň unudylyan wagtyndaky ýetmiş simwolik ýyl boýunça höküm sürýän güýji aňladýar. Işanyň agzaýan patyşalygy ýa-da patyşasy şol ýetmiş ýylyň günleridir, we Mukaddes Kitap pygamberliginde ýetmiş ýyl höküm süren patyşalyk Wawilondy. Belşasaryň Wawilonynyň ýykylmagy, diwaryň üstündäki ýazynyň Ylham on üçdäki aždaha ýaly geplemek bilen gabat gelýän ýeri bolan ýekşenbe kanunynda, Birleşen Şatlaryň ýykylmagynyň nusgasydyr.

Ylhamyň on sekizinji babynda Babylyň üstüne çykarylýan höküm dördünji aýatda Ýekşenbe günü baradaky kanun bilen başlanýar; şol ýerde ikinji ses onuň höküm edilmeginiň bir sagatda, şeýle hem bir günde gelýändigini mälim edýär.

Soňra men gökden başga bir sesi eşitdim; ol şeýle diýýärdi: «Ondan çykyp gidiň, eý halkym, onuň günälerine şarik bolmazlygyňyz we onuň belalaryndan paý almazlygyňyz üçin. Çünki onuň günäleri göge çenli ýetdi, Hudaý bolsa onuň etmişlerini ýatlap dur. Size nähili garşylyk eden bolsa, oňa hem şonuň ýaly gaýtaryň; onuň eden işlerine görä oňa iki esse gaýtaryň. Onuň dolduran kasesinde oňa iki esse dolduryň. Ol özüni nähili beýgeldip, nepislik içinde ýaşan bolsa, oňa şonça-da azap we hasrat beriň. Çünki ol öz ýüreginde: “Men şa zenany bolup otyryn, dul aýal däl, hiç bir hasrat hem görmerin” diýýär. Şonuň üçin onuň belalary bir günde geler: ölüm, ýas we açlyk; ol ot bilen бүтинleý ýakylar. Çünki oňa höküm çykarýan Reb Hudaý güýçlüdir». Ýer ýüzüniň onuň bilen zyna edip, nepislik içinde ýaşan patyşalary onuň ýanşynyň tüssesini görenlerinde, onuň üçin aglaşarlar we matam tutarlar. Olar onuň azabynyň gorkusyndan uzakda durup şeýle diýerler: «Wah, wah, eý beýik şäher Babil, eý gudratly şäher! Çünki seniň hökümiň bir sagadyň içinde geldi». Ylham 18:4–10.

Açyk-aýdyň, Wawilona üstünden tapgyrlaýyn höküm 4-nji aýatdaky ýekşenbe kanunyndan başlanýar, şol wagtda Hudaýyň beýleki sürüsi Wawilondan çymaga çagyrylýar. Ýahýa onuň üstünden hökümün wagtyny hem “gün”, hem-de “sagat” hökmünde kesgitleýär; bu bolsa wagt nyşanlarynyň simwolik manyda düşünilmelidigini tassyklaýar.

Pesah birinji aýda berjaý edilmelidi, we Pesah haça laýyk gelýär, ol hem öz gezeginde ýekşenbe kanunyna laýyk gelýär.

Reb Müsürde Musaga we Haruna şeýle diýdi: «Bu aý siziň üçin aýlaryň başlangyjy bolar; ol siziň üçin ýylyň birinji aýy bolar. Ýsraýylyň ähli jemagatyna aýdyp diýiň: Şu aýyň onunjy gününde her kim özüne atasynyň öýüne görä bir guzy alsyn, her öý üçin bir guzy. Eger öý guzy üçin kiçi bolsa, onda ol öz öýüne in ýakyn goňsusy bilen bilelikde, janlaryň sanyna görä alsyn; her kim öz işine görä guzy üçin hasap edilsin. Siziň guzyňyňyz kemçiliksiz, bir ýaşly erkek bolsun; ony goýunlardan ýa-da geçilerden alyp bilersiňiz. Ony şol aýyň on dördünji gününe çenli saklarsyňyz; soňra Ýsraýyl jemagatynyň tutuş ýygnagy ony agşamlykda bogazlar». Çykyş 12:1–6.

Pasha Pentikost möwsüminiň başlangyjy bolup, şonuň üçin ol Pentikosty nyşanlaýar; Pentikost bolsa öz gezeginde Ýekşenbe kanunyna gabat gelýär. Çadyr ilkinji aýyň birinji güni dikeldildi, şonuň bilen-de ol Ýekşenbe kanuny döwründe baýdak hökmünde ýeňiji ýygnygyň dikeldilmegini nyşanlaýar. Ikinji bela degişli “sagat”, “gün”, “aý” we “ýyl” Ýekşenbe kanunyny görkezýär, hem-de setir üstüne setir, şol wagt aňlatmalarynyň her biri, kontekst muňa laýyk gelende, Ýekşenbe kanuny bilen gabat gelýär. Ýekşenbe kanuny döwründe papalyk yzarlamasynyň ikinji döwri başlanýar; birinjisi bolsa 1,260 ýyl bolup, şol döwürdäki şehitleriň başynjy möhürde Rebbe “näçe wagt?” diýen sorag bilen, papalyk häkimiýeti höküm edilýänçä, nalyş etmegine getirdi. Papalygyň ikinji ganly gyrgynçylygynda Isa Öz halkyna yzarlanylanda näme diýjekdikleri barada alada etmegiň zerur däldigini habar berdi.

Emma sizi alyp gidip, tabşyryjak bolanlarynda, näme diýjegiňiz barada öňünden alada etmäh we ony öňünden oýlanyp goýmaň; emma şol sagatda size näme berilse, şony aýdyň: çünki geplän siz däl, eýsem Mukaddes Ruhdur. Mark 13:11.

Birinji hasratda adamlar ýüz elli ýyl dowamynda jebir çekdirildi. Ol ýyllar 1299-njy ýylyň 27-nji iýulynda başlap, 1449-njy ýylyň 27-nji iýulynda tamamlandy; şol wagtda dört perişde adamlaryň üçden birini öldürmek üçin sagat, gün, aý we ýyl üçin taýýarlanylýan goýlan dört şemaly goýberdi. Jebir çekdirmek döwri Amerikanyň Birleşen Ştatlarynda haýwanyň keşbiniň gurulyp başlan döwrüni aňladýar. Ol döwür Levililer kitaby 23-nji bapda surnalaryň baýramyndan Pentikosta çenli görkezilen on baş gündür. Haýwanyň keşbiniň emele geliş döwri 9/11-den Ýekşenbe kanunyna çenli dowam edýär, emma ýarygije nalsynyň habaryny yglan etmegiň döwri 9/11-den Ýekşenbe kanunyna çenli bolan haýwanyň keşbiniň emele gelişiniň fraktalydyr.

Möhürlenmegiň başlangyjy we soňy, haýwanyň keşbiniň emele gelmeginiň hem alfasy we omegasy bolup durýar. Bir topar Hudaýyň möhüri üçin häsiýet kemala getirýär; beýleki topar bolsa haýwanyň keşbini emele getirýär. Amerikanyň Birleşen Ştatlarynda şol döwür, dünýäde ýekşenbe kanuny bilen başlanýan şol bir döwür bilen gabat gelýär. “Aý” keşbi goýlup berilmegini mejbur

edýän jebriň nyşanydyr; şonuň üçin Ylham kitaby 9-njy bapdaky on başınjy aýat arkaly görkezilişi ýaly, ýekşenbe kanunyndaky aý hem dünýäde haýwanyň keşbi döredilip durka, Yslam jebriňi hem aňladýar.

Ikinji hasradyň pygamberlik baradaky habarynyň, onuň sagady, güni, aýy we ýylynyň ýekşenbe kanunyň hem-de Yslamyň Amerikanyň Birleşen Ştatlaryna urgy bermek üçin goýberilmegini nähili aňladýandygyna degişli başga-da pygamberlik ulanylyşlary bar, emma biz beýleki nokatlara geçmelidiris.

Soňky döwürde, takmynan soňky alty aýyň dowamynda, men üç hasratyň Yslamynyň pygamberlik taýdan üç perişde bilen baglanyşyklydygyny nygtap geldim. Ýakubyň ahyrzamana degişli önünden aýdyşynda Ýahudanyň “eşege” baglanan “üzüm agajy” hökmünde suratlandyrylmagyndan başlap, Mesihniň Öz şanly girişi önüsyndasynda eşegi boşatmagyna çenli, hem-de beýleki ugurlar boýunça, birinji we ikinji hasratyň Yslamı birinji we ikinji perişdäniň habarlaryny kuwwatlandyran pygamberlik habaryny aňladýar, üçünji hasratyň Yslamı bolsa üçünji perişdäniň pygamberlik habaryny aňladýar.

Ýakynda A. T. Jones tarapyndan ýazylan bir kitabyň bir babygy salgylanyldy, we ol şol bir hakykaty görkezýär, ýöne başga bir çemeleşme arkaly. Jones Vahýyň grammatikasyny we gurluşyny ulanyp, soňky üç “wäý” surnaýyny üç perişdäniň habarlaryndan aýyrmagyň mümkin daldigini görkezýär. Ol birinji perişdäni ikinjiden aýryp bolmaýandygyny, üçünjiniň hem öňki ikisinden aýryp bolmaýandygyny nygtaýar. Jonesiň üns merkezinde üç perişde durýar, we ol üç perişdäniň biri-birinden aýrylmaz baglanyşygy baradaky delilini öňe sürmek bilen, hut şol bir mantyk arkaly Vahýyň dokuzynjy babyndaky surnaýlaryň hem Vahýyň on dördünji babyndaky üç perişdeden aýrylyp bilinmejekdigini subut edýär. Bu makalany Jonesiň babygy bilen jemläris.

XI BÖLÜM. ÜÇÜNJI PERIŞDÄNIŇ HABARY

“Şu gün üçin örän möhüm bolan şol soraga, ‘Biz näme etmeli?’ diýen soraga, Ýedi Surnaýyň we häzirki zaman beýik milletleriniň ornunyň esasynda ynam bilen jogap berlip bilner; çünki jogap hut şu esasyda Hudaýyň sözi tarapyndan berilýär.

Biz Görşümüz ýaly, Ýedi Surnaýyň soňky üçüsi bilen Üç Bela biri-birinden aýrylmaz derejede baglanyşyklydyr. Ýedi Surnaýyň hut ortasynda — Dördünji Surnaýyň gutaranyndan soň we Başınjy Surnaýyň başlanmazyndan öň — şeýle ýazylygydyr: “Men seredip gördüm, asmanyň ortasyndan uçup barýan bir perişdäni eşitdim; ol belent ses bilen şeýle diýýärdi: ‘Ýer ýüzünde ýaşaýanlaryň üstüne bela, bela, bela gelsin, heniz surnaý çaljak üç perişdäniň beýleki surnaý sesleri sebäpli.’” Ylham 8:13.

“Üç Betbagtçylygyň Ýedi Surnaýyň soňky üçüsi bilen, hersi biri bilen, aýrylmaz baglanyşyklydygy, Başınjy Perişdäniň surnaý çalmagy tamam bolanda şeýle diýlip ýazylmagy bilen ähli şübheden daşdadyr: ‘Bir betbagtçylyk geçdi; ine, mundan soň ýene iki betbagtçylyk gelyär.’” Ylham 9:12. Altynjy surnaý tamam bolanda hem şeýle diýlip ýazylýar: ‘Ikinji betbagtçylyk geçdi; ine, üçünji betbagtçylyk tiz gelyär. Soň ýedinji perişde surnaý çaldy.’” Ylham 11:15.”

“Indi, aýrylmaz baglanyşykda bolan, Üç Belaň gelýändigini yglan edýän bu perişde bilen — ol Üç Bela Ýedi Surnaýyň soňky üçüsi bilen hem aýrylmaz baglanyşykdadyr — Ylham 14-däki ‘Üçünji Perişde’ hem baglydyr.

Munuň hem ähli şübheden daşarda anykdygy görülmegi üçin, geliň, Ylham 14-däki Üçünji Perişdäniň Habaryndan başlalyň-da, onuň gönüden-göni baglanyşyklaryny olaryň başlanyjyna çenli yzarlalyň.

“‘Üçünji Perişde’ hakyndaky ýazgyda ilkinji sözler şulardyr: ‘Soň üçünji perişde olaryň yzy bilen geldi.’ Ylham 14:9. Bu, Üçünji Perişdäniň ‘yzyndan gelen’ käbirleriniň ondan öň gidendigini görkezýär.”

“Onda öňdäki aýaty alyň: ‘Soňra başga bir perişde yzdan geldi.’ Bu, şu perişdäniň yzýanyndan gelýändigine görä, ondan öň hem bir perişdäniň geçendigini görkezýär; hut şonuň üçin ol ‘başga biri’ diýilýär.”

“Indi altynjy aýata gaýdyň: ‘Men başga bir perişdäni gördüm’. Bu hem ondan öň bir perişdäniň geçendigini tassyklaýar; şonuň üçin bu perişde, asmanyň ortasynda uçup barýarka, ‘başga biri’ bolýar.”

“Ylham kitabynda has yzyna gaýdyp seredeniňde, onunjy babyň birinji aýatyna gelýänçäk, Ýedinji surnaýyň perişdesinden başga hiç bir perişdä duş gelmeýäris; we şol ýerde şeýle okaýarys: ‘Men başga bir gudratly perişdäni gördüm.’ Bu aňlatma, ozalky ýaly, munuň öň ýene bir perişdäniň bardygyny tassyklaýar; şeýlelikde, bu perişde peýda bolanda, ol hakda ‘başga biri’ diýlip aýdylýar.”

Has hem yzarlap gidensoň, sekizinji babyň soňky aýatyna ýetýänçäk, Altynjy we Bäşinji surnaý perişdelerinden başga hiç bir perişdä gabat gelmeýäris; we ol ýerde ilkinji derejä ýetýäris, çünki şeýle okaýarys: «Men seretdim-de, bir perişdäni eşitdim» — «başga bir perişdäni» däl-de, eýsem, ilki bilen, «bir perişdäni».

“Şeýlelik bilen, Ylham 8:13-den başlap, ‘ýene biri’ sözi arkaly baglanyşýan perişdeleriň üzülmeyän bir hatary bar; bu hatar onuň habary bilen birlikde Ylham 14-däki Üçünji Perişdä çenli üznüksiz dowam edýär. Şeýlelik bilen:”

“‘Men gördüm we bir perişdäni eşitdim.’ Ylham 8:13.

“‘Soň men başga bir güýçli perişdäni gördüm.’ Ylham 10:1.

“‘Men başga bir perişdäni gördüm.’ Ylham 14:6. ”

“‘Onuň yzyndan başga bir perişde geldi.’ 8-nji aýat.

“‘Üçünji perişde hem olaryň yzyndan geldi.’ 9-njy aýat.

Belki, aşakdaky ýönekeý çyzgy, ýedi surnaýyň soňky üçüsiniň Üç Bela-syny yglan edýän perişdäniň bilen Ylham 14-däki Üçünji Perişdäniň Habarynyň arasyndaky baglanyşygy aýdyňlaşdyrmaga kömek eder:

“1-nji Surnaý Ylham 8:7”

“2-nji Surnaý Ylham 8:8”

“3-nji Turba. Ylham 8:10”

“4-nji surnaý” Ylham 8:12. “Bir perişde” — Hasrat, hasrat, hasrat. Ylham 8:13.

“5-nji surnaý Ylham 9:1–11 / Birinji waý”

“6-njy Surnaý Ylham 9:13-den 11:13-e çenli Ikinji Hasrat ‘Başga bir güýçli perişde.’ Ylham 10:1”

“7-nji Surnaý Ylham 11:13–19 Üçünji Welaýat ‘Başga bir perişde’. Ylham 14:6

“Onuň yzyndan başgasy geldi.” Ylham 14:6

“‘Üçünji perişde olaryň yzyndan geldi.’ Ylham 14:9.

Bularyň ählisiniň manysy indi Üçünji Perişdäniň Habarynyň hakykatda öz-özünde nämedigine garamak arkaly has doly görünip biler: Görnüşinden, “Üçünji Perişde” diýen aňlatma aç-açan üç perişdeden ybarat bir hataryň üçünjisine degişlidir. Öň görkezilişi ýaly, hersi bir habary göterýän bu üç perişdäniň hatary Ylhamyň on dördünji babynda, 6–12-nji aýatlarda duş gelýär. Bu üç perişdäniň habarlary birleşip, öz in ýokary nokadyna üçünjisinde ýetýär; ol bolsa ýeriň oragy bişip, Rebbiň gelip ony ormak üçin taýýar edilýänçä ýaň salmagyny bes etmeýär.

Üçünji Perişdäniň habarynyň özi, Üçünji Perişdäniň sözlerinde yglan edilişi ýaly, şeýledir: “Soň olaryň yzyndan üçünji bir perişde gaty ses bilen şeýle diýdi: Eger-de kimdir biri ýyrtýjy haýwana we onuň keşbine çokunyp, onuň nyşanyňy maňlaýynda ýa-da elinde kabul etse, şol hem Hudaýyň gazabynyň käsesine gatyşyksyz guýlan gaharynyň şerabyny içer; ol mukaddes perişdeleriň önünde hem-de Guzyňyň huzurynda ot we kükürt bilen azap ediler; olaryň azabynyň tüssesi ebedilik galgar; ýyrtýjy haýwana we onuň keşbine çokunýanlar hem-de onuň adynyň nyşanyňy kabul edýänler gije-gündiz rahatlyk tapmazlar. Ine, mukaddesleriň sabyry şundadyr; Hudaýyň tabşyryklaryny we Isanyň imanyňy saklaýanlar şulardyr.”

“Bu Üçünji Perişdäniň Habarydyr, beýleki ikisinden aýratyn görünüşinde. Emma, hakykatda, oňa aýratyn diýip garap bolmaz; we ony dünýä üçin ýeke, aýratyn bir habar ýaly beýlekilerden üzňe ýagdaýda goýup hem bolmaz; çünki onuň barada aýdylýan in ilkinji sözleriň özi şeýle: ‘Üçünji Perişde OLARYŇ zyy bilen geldi.’ Şeýlelikde, habaryň hut özündäki ilkinji sözleriň üsti bilen biziň ünsümüz diňe bir özünden öňkiniň birine däl, eýsem ondan öň gelen ikisine-de gönükdirilýär. Şeýle hem, ‘zyy bilen geldi’ diýip terjime edilen grek sözi aýratyn yzarlamagy-da, diňe yzarlamagy-da aňlatmaýar, eýsem ‘bilen yzarlamagy’ aňladýar; ýagny esgerleriň öz serdarlarynyň, ýa-da hyzmatkärleriň öz hojaýynlarynyň zyy bilen gidişi ýaly; şonuň üçin hem, ‘biriniň bir işde zyy bilen gitmek; özüni biriniň ugrukdyrmagyna bermek’ diýen manyny berýär. Zatlar barada aýdylanda bolsa, ol netijede yzarlamagy; ‘ondan öň bolup geçen bir zadyň netijesi hökmünde’ gelmegi aňladýar. Şeýlelikde, şahslar babatda Üçünji Perişde özünden öň gelen iki perişde bilen bilelikde yzyndan gelýär; onuň habary bolsa, bir zat hökmünde, öň bolup geçenleriň netijesi ýa-da dowamı hökmünde gelýär.

“Emma Ikinji barada-da şeýle ýazylýar: ‘Onuň yzsy bilen başga bir perişde geldi.’ Üçünji Perişdäniň Ikinjiniň yzysüre gelşi ýaly, Ikinji Perişde-de Birinjiniň yzysüre gelýär. Birinjisi

barada bolsa şeýle ýazylýar: ‘Men başga bir perişdäniň uçup barýandygyny gördüm,’ we ş.m. Bu, üçlük tapgyrdaky birinjidir. Onuň yzsy bilen başga biri gelýär; Üçünji Perişde hem olaryň yzysüre gelýär. Olaryň ýüze çykyş tertibinde yzygiderlilik bar; emma bu üçüsi yzygiderlik bilen ýüze çykandan soň, soňra bilelikde, bir hökmünde dowam edýärler. Birinjisi öz habaryny jar edýär; Ikinjisi onuň yzysüre gelip, Birinji bilen birleşýär; Üçünjisi hem olaryň yzysüre gelip, olar bilen birleşýär; şeýlelikde, bu üçüsi birleşip, özleriniň bitewi güýjünde bilelikde dowam edenlerinde, güýçli, üç esse, batly owazly bir habary emele getirýärler. Üçünji Perişdäniň Habarynyň doly bolmagy üçin olaryň hemmesi zerurdyr; we Üçünji Perişdäniň Habary hemmesiniň berilmezinden başgaça hakykatdan-da berlip bilinmez.”

“Onda, üç esse nämeden ybarat, onuň degişli böleklerinde?—Ine, Birinjisi: ‘Soňra asmanyň ortasynda uçup barýan başga bir perişdäni gördüm; ol ýerde ýaşaýanlara, her bir millete, taýpa, dile we halka wagyz etmek üçin ebedi Hoş Habary bardy; ol güýçli ses bilen şeýle diýýärdi: Hudaýdan gorkuň we Oňa şöhrat beriň; çünki Onuň höküm sagady geldi; asmany, ýeri, deňzi we suw çeşmelerini Ýaradana sežde ediň.’

“Ine, ikinji habar: ‘Onuň yzy bilen başga bir perişde gelip şeýle diýdi: Beýik şäher Wawilon ýykyldy, ýykyldy, çünki ol ähli halklara öz zynasynynyň gazabynyň şerabyny içirdi.’”

Ine, Üçünjisi şudur: “Soňra olaryň yzy bilen Üçünji Perişde gaty ses bilen şeýle diýdi: Eger bir adam haýwana we onuň keşbine sežde edip, onuň nyşanyny maňlaýynda ýa-da elinde kabul etse, ol hem Hudaýyň gazabynyň käsesine garyndysyz guýlan gahar-gazabynyň şerabyny içer; ol mukaddes perişdeleriň huzurynda we Guzynyň huzurynda ot we kükürt bilen azap ediler. Olaryň azabynyň tüssäsi ebediliklere çenli ýokary galýar; haýwana we onuň keşbine sežde edýänler hem-de onuň adynyň nyşanyny kabul edýänler üçin gije-gündiz rahatlyk ýokdur. Ine, mukaddesleriň sabyrlylygy şundadyr; Hudaýyň buýruklaryny we Isanyň imanını saklaýanlar şulardyr.”

Bu habarlaryň her biriniň sözleýşine ýüzleý bir nazar salmak hem grekçe “yzarlady” diýen sözdäki pikirini ýüze çykarar; bu söz “netije hökmünde yzarlamak” manysyny berýär. Birinjisi ebedi Hoş Habary göterýär, ony her bir jandar üçin wagyz etmek, hemmeleri Hudadan gorkmaga, Oňa şöhrat bermäge we Oňa sežde etmäge çagyryar; çünki Onuň höküm sagady geldi. Bu habaryň ret edilmegi şeýle bir ýagdaýy döreder, ol ýagdaý şeýle ret etmegiň netijesi hökmünde onuň yzyndan gelýän Ikinji Perişdäniň sözlerinde beýan edilýär. Şeýle hem Birinji Habaryň ret edilendigi sebäpli; we Ikinjide ygılan edilen şol ret etmegiň netijeleri sebäpli, has hem soňraky netije hökmünde şeýle bir ýagdaý döreýär welin, Üçünji Perişdäniň olaryň yzyndan gelmegini talap edýär; ol güýçli ses bilen Birinji Habaryň ret edilmeginiň goşa netijesi hökmünde emele gelen elhenç betbagtçylyklara garşy özüniň gorkunç duýduryşyny ygılan edýär.

“Üçünji Periştäniň sesi bilen işi Birinjiniňki bilen utgaşýandygy, onuň jemleýji sözlerinden aýdyň görünýär: ‘Ine, Hudaýyň tabşyryklaryny saklaýanlar we Isanyň imanyna eýe bolanlar şulardyr’; çünki bu, baky Hoş Habaryň wagyz edilmeginiň hemişelik maksadydyr. Bu, Hudaýdan gorkmagyň we Oňa şöhrat bermegiň, hem-de ‘asmany, ýeri, deňzi we suw çeşmelerini Ýaradana’ ybadat etmegiň özenidir. Hudaýyň tabşyryklaryny saklamak we Isanyň imanyna eýe bolmak, Birinji Perişdäniň ‘geldi’ diýip ygılan edýän höküm sagadynda, islendik

janyň berk durup bilmegine mümkinçilik berjek ýeke-täk zatdyr.”

Üçünji Perişdäniň jemleýji sözleriniň yzysüre: “Asmandan maňa şeýle diýýän bir ses eşitdim: Ýaz, mundan beýläk Rebbe degişli bolup ölýän ölüler bagtlydyr” diýen sözler gelýär — şu wagtdan başlap. Ylham 14:13. Munuň dessine yzysüre bolsa şeýle sözler gelýär: “Men seretdim, ine, ak bir bulut; buludyň üstünde Adam Ogluna meňzeş biri otyrdy; onuň başynda altyn täç, elinde bolsa ýiti orak bardy. Ýene bir perişde ybadathanadan çykyp, buludyň üstünde oturana gaty ses bilen gygyryp diýdi: Oraňy sal-da, or, çünki ormak wagty saňa geldi; sebäbi ýeriň hasyly bişdi. Buludyň üstünde oturan hem orağyny ýere saldy; ýer oruldy.” Ylham 14:14–16. Hem-de “hasyl dünýäniň soňydyr.” Matta 13:39.

“Ýene-de: Üçünji Perişde, nähili bolsa-da, haýwany we onuň keşbini ybadat etmekden ähli adamlary aýratyn duýdurýar; we Ylham 19:11–21-den biz haýwan bilen onuň keşbiniň Reb asmandaky bulutlarda gelen wagtynda ‘diridigini’, hem-de olaryň ‘ikisiniň hem’ Onuň gelişiniň şöhle-si bilen ýok edilýändigini görýäris.

“Bu hakykatlar Üçünji Perişdäniň Habarynyň güýçli, üç gatly, belent sesli bir habar bolup, Rebbiň ikinji gelişiniň edil öň ýanynda her bir millete, tire-taýpa, dile we halka baryp ýetýändigini; hem-de ýeriň hasadyny bişirýändigini we Rebbe taýýar edilen bir halky taýýarlaýandygyny görkezýär; edil Ýahýa Çokundyryjynyň habarynyň Rebbiň ilkinji gelişini üçin ýoly taýýarlaşýaly. Şonuň üçin bu, dünýä üçin Hudaýyň iň soňky, jemleýji habarydyr.

“Indi bolsa, şeýlelik bilen Üçünji Perişdäniň Habarynyň öz-özünde nämedigine düşünje edinip, şol habaryň şu günki beýik milletler bilen bolan gatnaşygy Üçünji Perişdäniň Habarynyň Wagtyna garamak arkaly has gowy aýdyňlaşdyrylyp bilner.” A. T. Jones, The Great Nations of Today, 114.